

УТВЪРЖДАВАМ:
Гергана Япаджиева
Директор

КОНСПЕКТ

За провеждане на изпит за определяне на годишна оценка по български език и литература /ЗП/ за IX клас, за всички специалности

I. Форма на обучение: **дневна, самостоятелна**

II. Начин на провеждане на изпита:

1. Датата, началният час, времето и мястото за провеждане на изпита се определя със заповед на директора.
2. Изпитът по български език и литература се провежда в две части – тестова, включваща въпроси по български език и литература, и творческа, изискваща направата на интерпретативно съчинение или есе.
3. Продължителността на писменият изпит е 3 /три/ астрономически часа.

III. Изпитни теми по български език:

1. Общонароден език. Разновидности на общонародния език..
2. Норми на книжовния език – граматични и лексикални.
3. Текстът и социокултурният контекст. Текст и микротекст.
4. Езикова и композиционна свързаност на текста
5. Задължителност и избор на езикови средства в текста
6. Разсъждението, описанието и повествованието в аргументативния текст.
7. Функции на структуриране и композиране на съчинение есе по хуманитарен проблем
8. Текстът в публичното общуване. Публично изказване.
9. Правописна и пунктуационна норма .
10. Литературноинтерпретативно съчинение. Композиционни особености.

Изпитни теми по литература:

1. Развитие на словесността. Видове словесност.
2. Митологията като културен феномен. Митове на Древна Елада.
3. Развитие на старогръцката литература.
4. Старогръцки епос- фолклор към преход от литература.
5. Омир. Омиров епос. „Илиада” – сюжет и композиция, принципи на изображение.
6. „Илиада” . Първа песен. Темата за гнева и епическият героизъм.
7. „Илиада” Втора песен. Бунтът на Терсит.
8. „Илиада”. Шеста песен. Светът на войната и светът на мира.
9. „Илиада”. Осемнадесета песен. Щитът на Ахил.
10. „Илиада”. Двадесет и втора песен. Кулминация в сюжетния ход.
11. „Илиада”. Образът на Ахил и образът на човека.
12. Старогръцка лирика .Жанрове.
13. Възникване на старогръцката драма. Развитие на театъра в Древна Гърция. Есхил – „баща на трагедията”.
14. Софокъл. Театрален принос. Трагедията на характера. Теми. „Едип цар”
15. „Антигона“. Писаните срещу неписаните човешки закони.
16. Еврипид – „Електра”. Сюжетът за злощастната съдба на Атридите.
17. Библията – религиозен и културен феномен

18. Стар завет. Митология на предхристиянството.
19. Основни старозаветни и библейски сюжети – историята на Йосиф и неговите братя.
20. Основни старозаветни и библейски сюжети – историята на Мойсей.
21. Нов завет. Евангелие от Матея.
22. Нов завет. Евангелие от Йоан.
23. Рицарската култура и Артуровият цикъл.
24. Старобългарска литература. Периодизация. Жанрове.
25. Пространното житие на Кирил. Жанрова специфика на средновековното житие.
26. Учениците на Кирил и Методий в България.
27. „Проглас към Евангелието”. Теми и образи.
28. Константин Преславски – „Азбучна молитва”. Лирически мотиви.
29. Черноризец Храбър. „За буквите”. Жанр. Теми и идеи.
30. Йоан Екзарх – „Шестоднев”. Мястото на твореца сред книжовниците на Златния век.
31. Апокрифи. „Ходене на Богородица по мъките”. Теми.
32. Богомилство – възникване, възгледи. Презвитер Козма „Беседа против богомилите“.

IV. Критерии за оценяване по български език и литература език.

Оценката е:

- Обективна и ясна за ученика;
- Комплексна;
- Има стимулираща функция;
- Отчита обема от знания, умения и социокултурни компетентности;

Критерии за оценяване на интерпретативно съчинение - IX клас

№	Критерии за оценяване	Показатели	Брой точки	Общ брой точки
1.	Литературни компетентности	1. Разбиране на условия характер на художествената литература 2. Знания за автора и творбата и свързаните с тях процеси в българската литературна история 3. Знания за строежа и функционирането на художествената творба и умение да се прилагат при изясняване на зададения проблем. 4. Умение за интерпретиране на художествения смисъл.	4 4 6 6	20
2.	Компетентности за изграждане на аргументативен текст	1. Теза, съответстваща на формулирания проблем 2. Целенасочена и задълбочена аргументация 3. Логически последователна аргументация 4. Ясно обособени, логически последователни и смислово обвързани композиционни части	6 6 6 6	24

3.	Езикови компетентности	1. Владее и прилага на лексикалната норма 2. Владее и прилага на граматичната норма 3. Владее и прилага на правописната норма 4. Владее и прилага на пунктуационната норма	4 4 4 4	16
	ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ:			60

При оформяне на крайната оценка общата сума на всички получени точки се приравнява към шестобалната система както следва:

1. от 54 до 60 точки – Отличен 6,00;
2. от 43 до 53 точки – Много добър 5,00;
3. от 32 до 42 точки – Добър 4,00;
4. от 21 до 31 точки – Среден 3,00;
5. до 20 точки – Слаб 2,00.

Критерии за оценяване по български език и литература – IX клас /есе/

№	Критерии за оценяване	Показатели	бр. точки	общ брой точки
1	Компетентности за изграждане на есе	1. Недвусмислено изразяване на лична позиция, провокирана от поставения проблем 2. Полагане на проблема в актуален контекст 3. Използване на подходящи стилно-езикови средства за постигане на убедителност и въздействие 4. Умение за интерпретиране на различни аспекти на проблема 5. Теза, съответстваща на формулирания проблем 6. Целенасочена и задълбочена аргументация 7. Логическа или асоциативна организация на текста 8. Логически последователни исмислово обвързани композиционни части	4 4 6 6 6 6 6	44
2	Езикови компетентности	1. Владее и прилага на лексикалната норма 2. Владее и прилага на граматичната норма 3. Владее и прилага на правописната норма 4. Владее и прилага на пунктуационната норма	4 4 4 4	16
3	Общо			60

При оформяне на крайната оценка общата сума на всички получени точки се приравнява към шестобалната система както следва:

1. от 54 до 60 точки – Отличен 6,00;

2. от 43 до 53 точки – Много добър 5,00;
3. от 32 до 42 точки – Добър 4,00;
4. от 21 до 31 точки – Среден 3,00;
5. до 20 точки – Слаб 2,00.

IV. Оформяне на оценка по български език и литература.

- Когато изпитът, се провежда в две части, крайната оценка е средноаритметична от оценките, поставени за всяка част.
- Оценката от изпитът се формира като средноаритметична от оценките на членовете на училищната комисия по оценяването с точност до единица.
- Крайната оценка от изпитите, които се провеждат в две части, е слаб 2, когато някоя от оценките по отделните части е слаб 2. В тези случаи поправителният изпит се полага и в двете части.

V. Препоръчителна литература:

1. Виолета Герджикова, Аделина Ангушева-Тиханова, Маргарет Димитрова; Учебник по литература за IX клас - задължителна подготовка; издателство „Просвета“, София, 2001
2. Виолета Герджикова, Аделина Ангушева-Тиханова, Маргарет Димитрова; Хрестоматия по литература за IX клас; издателство „Просвета“, София, 2001
3. Пламен Тотев, Миглена Севдалинова, Светослав Минчев, Красимира казанска, Помагало по български език и литература за 9 клас, издателство „Персей“, 2013 г.
4. Красимира Кацарска; Примерни планове по литература за 9 клас, издателство Красимира Кацарска, 2006г.
5. Александър Панов, Петя Абрашева, Ваня Петкова – Теми и есета по литература за 9 клас, Първи свитък; издателство „Диоген“ 2008г.
6. Александър Панов, Петя Абрашева, Теми и есета по литература за 9 клас, Втори свитък; издателство „Диоген“ 2008г
7. Татяна Ангелова, Петя Костадинова, Анета Кичукова; Учебник по български език за IX клас - задължителна подготовка; издателство „Просвета“, София 2001.
8. Ваня Чернева, Практическа граматика по български език. Нови правила.; издателство „Коала Прес“ 2013г.

Изготвил: МО БЕЛ